

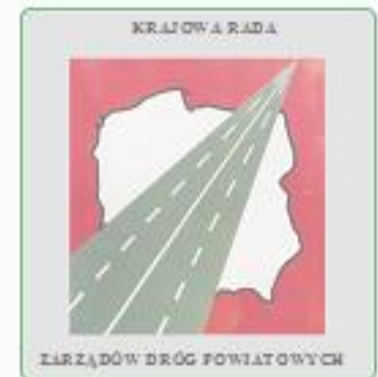
Organizacja zarządzania drogami.

Podkarpacie – kwiecień 2012 r.

Zarządzanie drogami.

***Czy powiatowi jest potrzebny
zarząd dróg ?!***

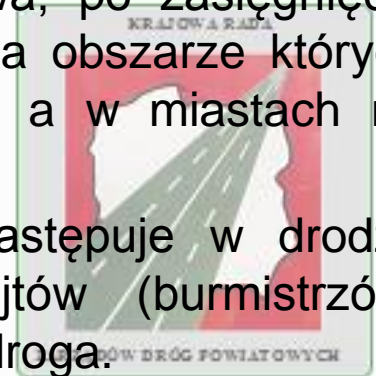
Ustawa o drogach publicznych.

Art. 1. **Drogą publiczną** jest droga zaliczona na podstawie niniejszej ustawy do jednej z kategorii dróg, z której może korzystać każdy, zgodnie z jej przeznaczeniem, z ograniczeniami i wyjątkami określonymi w tej ustawie lub innych przepisach szczególnych.

Art. 6a. 1. **Do dróg powiatowych** zalicza się drogi inne niż określone w art. 5 ust. 1 i art. 6 ust. 1, stanowiące połączenia miast będących siedzibami powiatów z siedzibami gmin i siedzib gmin między sobą.

2. **Zaliczenie** drogi do kategorii dróg powiatowych następuje **w drodze uchwały rady powiatu** w porozumieniu z zarządem województwa, po zasięgnięciu opinii wójtów (burmistrzów, prezydentów miast) gmin, na obszarze których przebiega droga, oraz zarządów sąsiednich powiatów, a w miastach na prawach powiatu – opinii prezydentów miast.

3. **Ustalenie przebiegu** istniejących dróg powiatowych następuje w drodze **uchwały rady powiatu**, po zasięgnięciu opinii wójtów (burmistrzów, prezydentów miast) gmin, na obszarze których przebiega droga.

USTAWA z dnia 13 października 1998 r.

Przepisy wprowadzające ustawy reformujące administrację publiczną

- Art. 103.1.** Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, do dnia 31 października 1998 r., wykaz dróg krajowych i wojewódzkich.
- Dotychczasowe drogi gminne oraz lokalne miejskie stają się z dniem 1 stycznia 1999 r. drogami gminnymi.
 - Z dniem 1 stycznia 1999 r. dotychczasowe drogi krajowe i wojewódzkie, nie wymienione w ust. 1, stają się drogami powiatowymi.
 - Zarząd drogi powiatowej lub wojewódzkiej, który przejął właściwe drogi, jest następcą prawnym dotychczasowego zarządu drogi. Przepis art. 49 ust. 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. Nr 115, poz. 741 i z 1998 r. Nr 106, poz. 668) stosuje się odpowiednio.
 - Następca prawny dotychczasowego zarządu drogi publicznej wstępuje w jego prawa i obowiązki, w szczególności wynikające z zawartych umów i porozumień oraz decyzji administracyjnych.

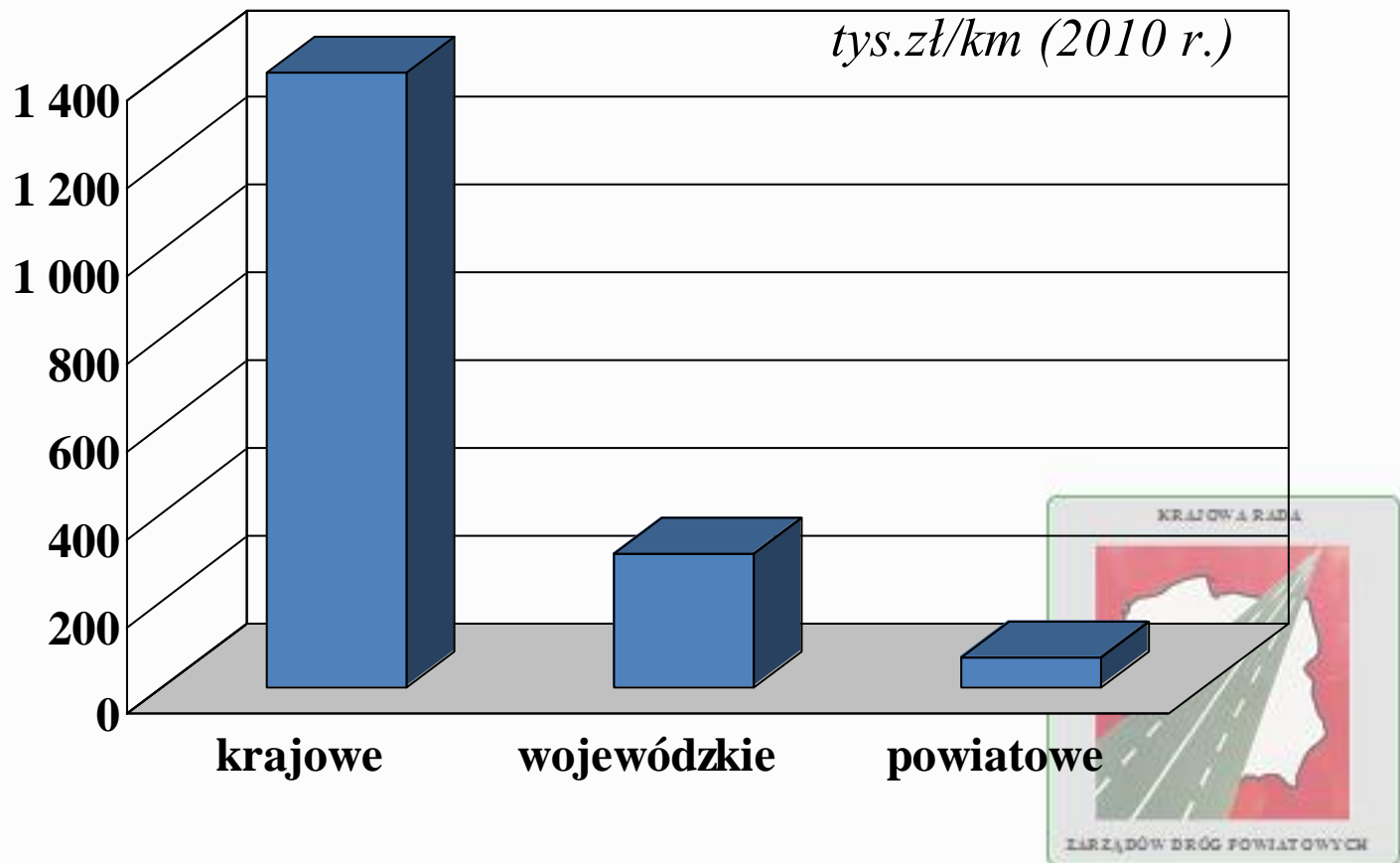
USTAWA z dnia 16 grudnia 2005 r. o finansowaniu infrastruktury transportu lądowego

Art. 3.1. Zadania w zakresie budowy, przebudowy, remontu, utrzymania i ochrony dróg oraz zarządzania nimi finansowane są przez:

- 1) **ministra właściwego do spraw transportu za pośrednictwem Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad albo drogowych spółek specjalnego przeznaczenia w odniesieniu do dróg krajowych;**
 - 2) samorząd województwa w odniesieniu do dróg wojewódzkich;
 - 3) **samorząd powiatowy w odniesieniu do dróg powiatowych.**
2. Zadania w zakresie finansowania budowy, przebudowy, remontu, utrzymania i ochrony **dróg gminnych** oraz zarządzania nimi finansowane są **z budżetów gmin.**
3. W granicach **miast na prawach powiatu** zadania w zakresie finansowania, budowy, przebudowy, remontu, utrzymania, ochrony i zarządzania drogami publicznymi, z wyjątkiem autostrad i dróg ekspresowych, finansowane są **z budżetów tych miast.**

Dysproporcje w poziomie finansowania dróg poszczególnych kategorii nie wynikają z „różnej” aktywności, czy sprawności ich zarządców, lecz są konsekwencją ustaw określających źródła i warunki kształtowania dochodów samorządów.

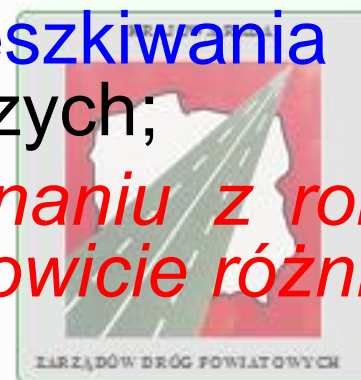
Zakres pomocy w stosunku do rzeczywistych potrzeb.

- na 128.304 km dróg powiatowych przeznaczono 500 mln. zł; **3.900 zł/km – 0,65 zł/ m².**
- 115.848 km wymaga co najmniej remontu (dane ZPP) – 1 km nawierzchni 6 m kosztuje 400 tys. zł (w zależności od okresu przetargu) co daje ok. **65 zł/ m².**

Faktyczne funkcje dróg powiatowych:

- **spójność** układu komunikacyjnego (dróg krajowych i wojewódzkich z siecią połączeń lokalnych),
- element układu komunikacyjnego powiatu i gmin decydujący o możliwościach **rozwoju społeczno-gospodarczego** w gminach i powiatach,
- decydują o **bezpieczeństwie zamieszkiwania** w sołectwach i jednostkach osiedleńczych;
- *funkcje te są odmienne w porównaniu z rolą połączeń regionalnych, jak też całkowicie różnią się od funkcji dróg gminnych.*

Ustawa o drogach publicznych.

Art. 20. Do zarządcy drogi należy w szczególności:

- 1) opracowywanie projektów planów rozwoju sieci drogowej oraz bieżące informowanie o tych planach organów właściwych do sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego;
- 2) opracowywanie projektów planów finansowania budowy, przebudowy, remontu, utrzymania i ochrony dróg oraz drogowych obiektów inżynierskich;
- 3) pełnienie funkcji inwestora;
- 4) utrzymanie nawierzchni drogi, chodników, drogowych obiektów inżynierskich, urządzeń zabezpieczających ruch i innych urządzeń związanych z drogą;
- 5) realizacja zadań w zakresie inżynierii ruchu;
- 6) przygotowanie infrastruktury drogowej dla potrzeb obronnych oraz wykonywanie innych zadań na rzecz obronności kraju;

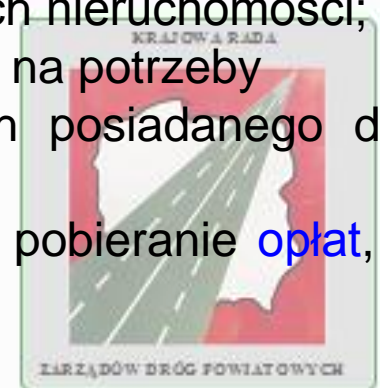
Zadania i kompetencje zarządcy dróg.

- 7) **koordynacja robót w pasie drogowym;**
- 8) **wydawanie zezwoleń na zajęcie pasa drogowego i zjazdu z dróg oraz pobieranie opłat i kar pieniężnych;**
- 9) **prowadzenie ewidencji** dróg, obiektów mostowych, tuneli, przepustów i promów oraz udostępnianie ich na żądanie uprawnionym organom;
- 9a) sporządzanie informacji o drogach publicznych oraz przekazywanie ich Generalnemu Dyrektorowi Dróg Krajowych i Autostrad;
- 10) przeprowadzanie okresowych **kontroli stanu dróg i drogowych obiektów inżynierskich oraz przepraw promowych**, ze szczególnym uwzględnieniem ich wpływu na stan bezpieczeństwa ruchu drogowego;
- 11) wykonywanie robót interwencyjnych, robót utrzymaniowych i zabezpieczających;
- 12) **przeciwdziałanie niszczeniu** dróg przez ich użytkowników;

Zadania i kompetencje zarządcy dróg.

- 13) przeciwdziałanie niekorzystnym przeobrażeniom środowiska mogącym powstać lub powstającym w następstwie budowy lub utrzymania dróg;
- 14) **wprowadzanie ograniczeń lub zamykanie dróg** i drogowych obiektów inżynierskich dla ruchu oraz wyznaczanie objazdów drogami różnej kategorii, gdy występuje bezpośrednie zagrożenie bezpieczeństwa osób lub mienia;
- 15) dokonywanie okresowych pomiarów ruchu drogowego;
- 16) utrzymywanie zieleni przydrożnej, w tym sadzenie i usuwanie drzew oraz krzewów;
- 17) nabywanie nieruchomości pod pasy drogowe dróg publicznych i gospodarowanie nimi w ramach posiadanego prawa do tych nieruchomości;
- 18) nabywanie nieruchomości innych niż wymienione w pkt 17 na potrzeby zarządzania drogami i gospodarowanie nimi w ramach posiadanego do nich prawa.
- 19) **zarządzanie i utrzymywanie kanałów technologicznych** i pobieranie **opłat**, o których mowa w art. 39 ust. 7

Zadania i kompetencje zarządcy dróg.

Art. 20a. Do zarządcy drogi, o którym mowa w art. 19 ust. 2 pkt 1 i 2, należy ponadto budowa, przebudowa, remont i utrzymanie:

- 1) parkingów przeznaczonych dla postoju pojazdów wykonujących przewozy drogowe, wynikającego z konieczności przestrzegania przepisów o czasie prowadzenia pojazdów oraz przepisów o ograniczeniach i zakazach ruchu drogowego;
- 2) miejsc wykonywania kontroli ruchu i transportu drogowego, przeznaczonych w szczególności do ważenia pojazdów.

Zadania i kompetencje zarządcy dróg.

Art. 20f. Zarządca drogi, o którym mowa w art. 19 ust. 2, **jest obowiązany:**

- 1) **uwzględniać uchwały rady gminy**, w których dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców wskazane zostaną **wstępne miejsca lokalizacji nowych przystanków** komunikacyjnych; o ostatecznej lokalizacji takiego przystanku decyduje zarządca drogi, uwzględniając charakter drogi oraz warunki bezpieczeństwa ruchu drogowego;
- 2) **udostępnić nieodpłatnie gminie** na jej wniosek **część pasa drogowego** w celu **budowy, przebudowy i remontu wiat przystankowych** lub innych urządzeń służących do obsługi podróżnych.

Zarządca drogi.

Art. 21.

1. Zarządca drogi, o którym mowa w art. 19 ust. 2 pkt 2–4 i ust. 5, **może** wykonywać swoje obowiązki **przy pomocy jednostki** organizacyjnej będącej **zarządem drogi**, utworzonej odpowiednio przez sejmik województwa, radę powiatu lub radę gminy. Jeżeli jednostka taka nie została utworzona, zadania zarządu drogi wykonuje zarządca.

Przenikanie się lub nakładanie kompetencji zarządcy i zarządu drogi!

Kompetencje zarządu drogi.

2. **Zarządy** dróg mają prawo do:

1) wstępu na grunty przyległe do pasa drogowego, jeżeli jest to niezbędne do wykonywania czynności związanych z utrzymaniem i ochroną dróg;

2) **urządzania czasowego przejazdu przez grunty** przyległe do pasa drogowego **w razie przerwy w komunikacji** na drodze;

3) ustawiania na gruntach przyległych do pasa drogowego zasłon przeciwnieźnych.

3. Właścicielom lub użytkownikom gruntów, którzy ponieśli szkody w wyniku czynności wymienionych w ust. 2, przysługuje odszkodowanie na zasadach określonych w przepisach o gospodarce nieruchomościami.

Uszkodzenia dróg w wyniku klęsk żywiołowych.

Zarządcy dróg

4. Zarządzanie drogami publicznymi może być przekazywane między zarządcami w trybie porozumienia, regulującego w szczególności wzajemne rozliczenia finansowe.
5. W granicach miast na prawach powiatu zarządcą wszystkich dróg publicznych, z wyjątkiem autostrad i dróg ekspresowych, jest prezydent miasta.

Tendencje innych zarządców i środowisk.

Czy zmiana poziomu, z którego będą zarządzane drogi przysporzy środków na ich utrzymanie lub wpłynie na sprawność zarządzania ? !

Zadania zarządu drogi – w odniesieniu do budowli.

1. Gromadzenie, przetwarzanie i aktualizowanie informacji o zarządzanej sieci:
 - wykaz dróg i mostów,
 - ustalenie ciągów głównych i peryferyjnych,
 - określenie rodzaju i lokalizacji **realnych zagrożeń** na drogach,
 - odcinki obiekty najbardziej **drażliwe** ze względów **społecznych**,
 - określenie potrzeb rozwojowych i remontowych,
 - **hierarchia celów**,
 - prowadzenie dokumentacji wynikającej z obowiązującego prawa.

Zadania zarządu drogi – „funkcjonalne”.

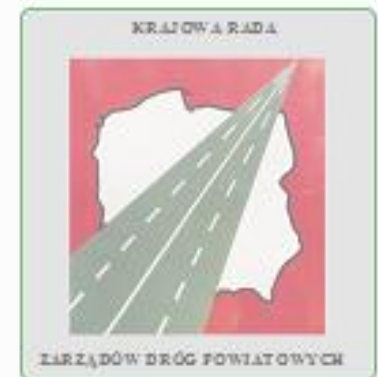
2. Organizowanie – **realizacja** – robót budowlanych.
3. Wykonywanie **funkcji władczych** – decydowanie o prawach i egzekwowanie obowiązków od innych podmiotów (*skuteczność bezstronnego stosowania prawa w małych środowiskach, przestrzeganie reżimu technologicznego i warunków technicznych na poziomie np. gminy*).
4. Inspirowanie rozwoju.

Zapewnić bezpośrednio przyjmowanie interwencji przez kompetentnych pracowników zarządu!

Warunki skutecznego wykonywania zadań zarządcy przez zarządy dróg.

- 1) kompetencje,
- 2) wyposażenie,
- 3) kadra,
- 4) **forma prawna** i struktura organizacyjna,
- 5) dostępność środków finansowych,
- 6) pozycja w jst.,
- 7) kontakty zewnętrzne,
- 8) **stabilność struktur**,
- 9) inne.

Oszczędności a potrzeby samorządów powiatowych.

- **fachowcy w zarządach dróg** – znajomość sztuki inżynierskiej, prawa materialnego i rozumienie interesu i roli samorządów powiatowych,
- praca zarządów dróg, a **standardy i zasady pracy urzędniczej**,
- inwestycje i utrzymanie dróg w warunkach programów oszczędnościowych.

Co należy przewidywać.

- Zarządy Powiatów pod presją krytyki za **ograniczenie efektów na drogach** – pozycja zarządu dróg,
- wykonywanie zabiegów **własnymi siłami** – sprzęt, zaplecze, pracownicy, możliwości organizacyjne,
- ograniczenie środków finansowych na rynku wykonawczym – **postawa oferentów**, zamówienia publiczne, zapewnienie jakości.

Skuteczność zarządu drogi.

Szybkie reagowanie na interwencje:

- Zlecenie kompleksowej realizacji robót w ramach bieżącego utrzymania.
- Sezonowe lub roczne umowy z jednym lub kilkoma wykonawcami:
 - weryfikacja potrzeb,
 - zapewnienie finansowania (roboty „nie kosztorysowane”),
 - odbiór ilościowy i jakościowy wykonanych prac – nadzór techniczny,
 - rozliczenia finansowe.
- Własna służba liniowa:
 - **korzyści**: szybkość reagowania, niski koszt wykonywanych prac,
 - **obciążenia**: etaty, sprzęt, materiał (baza magazynowa), odzież ochronna, bhp, nadzór

Granice zadań wykonywanych we własnym zakresie: rowy, pobocza, krzewy, znaki, bariery, zniszczenia zimowe i remonty cząstkowe, przepusty, chodniki, naprawy mostów itp.

Tworzenie prawa – Komisja Wspólna Rządu RP i samorządu terytorialnego.

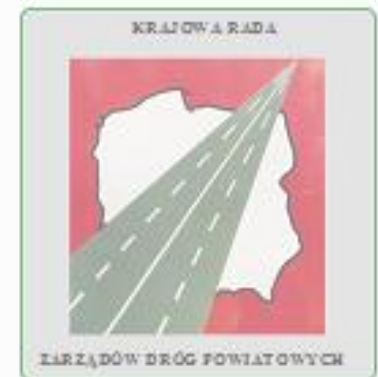
opinia praktyków szansa, czy zagrożenie ?!

- wprowadzenie projektu ustawy o wspieraniu rozwoju usług i **sieci szerokopasmowych** w telekomunikacji zahamuje tempo budowy i przebudowy dróg powiatowych, utrudni zarządzanie pasem drogowym oraz w dużym stopniu pogorszy sytuację finansową zarządców tych dróg ,
- utrzymanie **przejazdów kolejowych**; zamiar przekazania zarządcom dróg samorządowych części zadań w tej dziedzinie,
- przepisy z zakresu **ochrony środowiska** oraz wymogi wynikające z żądań organizacji ekologicznych zasadniczo podnoszą koszty inwestycji drogowych oraz wydłużają i komplikują proces inwestycyjny; funkcjonowanie „specustawy” na tym tle.

Przed kolejnym programowaniem pomocy Unii Europejskiej po 2014 r.

- uproszczenie wniosków i procedur,
- ujednoczenie oczekiwań formalnych – **stabilność powiatów**, trwałość finansowa,
- partnerska współpraca z instytucją zarządzającą finansami – **stosować, czy reglamentować prawo.**

Droga samorządowa – budowla, czy teren do wszystkiego.

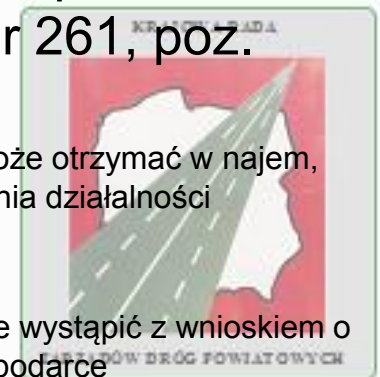
nacisk środowisk „niedrogowych” w powiatach:

- **urządzenia obce** zastane w drogach przed zmianą ustawy,
- lokalizowanie infrastruktury – zarządy dróg wobec warunków technicznych i **presji lokalnych społeczności**, czy operatorów mediów;
- *skuteczność zarządzania drogami na poziomie podstawowym – zarząd dróg: kadra, narzędzia prawne i finansowe.*

Grunty pod drogami.

- Art. 22. 1.** Zarząd drogi sprawuje nieodpłatny trwały zarząd gruntami w pasie drogowym.
2. Grunty, o których mowa w ust. 1, zarząd drogi może oddawać w najem, dzierżawę albo je użyczać, w drodze umowy, na cele związane z potrzebami zarządzania drogami lub potrzebami ruchu drogowego, a także na cele związane z potrzebami obsługi użytkowników ruchu. Zarząd drogi może pobierać z tytułu najmu lub dzierżawy opłaty w wysokości ustalonej w umowie. Przepisów art. 43 ust. 2 pkt 3 i art. 85 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2004 r. Nr 261, poz. 2603, z późn. zm.10)) nie stosuje się.
- 2a. W przypadku zawarcia umowy o partnerstwie publiczno-prywatnym partner prywatny może otrzymać w najem, dzierżawę albo użyczenie nieruchomości leżące w pasie drogowym, w celu wykonywania działalności gospodarczej.
- 2b. (uchylony).
3. W przypadku nabywania gruntów przeznaczonych pod pas drogowy zarząd drogi może wystąpić z wnioskiem o dokonanie podziału lub scalenia i podziału nieruchomości, zgodnie z przepisami o gospodarce nieruchomościami lub przepisami o scalaniu gruntów.

Zarządzanie pasem drogowym.

Zajmowanie pasa drogowego na cele nie związane z potrzebami drogi i ruchu drogowego:

zarząd drogi *sprawuje nieodpłatny trwały zarząd gruntami w pasie drogowym* – Art. 22. 1.

W drodze umowy, za odpłatnością:

- oddanie w najem,
- dzierżawa,
- użyczenie.

Cel związany z:

- potrzebami zarządzania drogami,
- potrzebami ruchu drogowego,
- potrzebami obsługi użytkowników ruchu drogowego.

Trwały zarząd.

art. 43 – 50 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. „o gospodarce nieruchomościami”
Art. 43.

1. **Trwały zarząd** jest **formą prawną władania** nieruchomością przez jednostkę organizacyjną.
2. **Jednostka organizacyjna** ma prawo, z zastrzeżeniem ust. 6, korzystania z nieruchomości oddanej w trwały zarząd, a w szczególności do:
 - 1) korzystania z nieruchomości w celu prowadzenia **działalności należącej do zakresu jej działania**,
 - 2) **zabudowy, odbudowy, rozbudowy, nadbudowy, przebudowy lub remontu obiektu budowlanego na nieruchomości**, zgodnie z przepisami Prawa budowlanego, **za zgodą** organu nadzorującego,
 - 3) **oddania** nieruchomości lub jej części w **najem, dzierżawę albo użyczenie na czas nie dłuższy niż czas, na który został ustanowiony trwały zarząd**, z równoczesnym zawiadomieniem właściwego organu i organu nadzorującego, jeżeli umowa jest zawierana na okres do 3 lat, lub za zgodą tych organów, jeżeli umowa jest zawierana na okres powyżej 3 lat.

Trwały zarząd.

5. Nieruchomości stanowiące przedmiot własności lub przedmiot użytkowania wieczystego Skarbu Państwa oddaje się w trwały zarząd państwowej jednostce organizacyjnej, a **nieruchomości stanowiące przedmiot własności lub przedmiot użytkowania** wieczystego **jednostki samorządu terytorialnego** – odpowiedniej samorządowej jednostce organizacyjnej.
6. Wojewoda albo odpowiednia rada lub sejmik mogą ustalić, odpowiednio w drodze zarządzenia lub uchwały, szczegółowe warunki korzystania z nieruchomości przez jednostki organizacyjne.

Art. 44.

1. Trwały zarząd ustanawia się na czas nie oznaczony lub czas oznaczony.
2. Z **wnioskiem** o ustanowienie trwałego zarządu **występuje jednostka organizacyjna.**

Art. 45.

Trwały zarząd na rzecz jednostki organizacyjnej ustanawia właściwy organ, w drodze decyzji, z zastrzeżeniem art. 60. – nabywane grunty !

Trwały zarząd.

Nieruchomości zajęte pod drogi powiatowe stanowią przedmiot własności powiatu i wchodzą do powiatowego zasobu nieruchomości, którym gospodaruje Zarząd Powiatu, będący zarządcą drogi.

Na mocy Art. 21 ust. 1 ustawy zarządca drogi może wykonywać swoje obowiązki przy pomocy jednostki organizacyjnej – zarządu drogi – utworzonej przez radę powiatu.

Zarząd drogi sprawuje nieodpłatny trwały zarząd gruntami położonymi w pasie drogowym z mocy samego prawa (Art. 22 ust. 1 ustawy) i na podstawie stosownej uchwały rady, który to akt jest aktem konstytutywnym dla zarządu drogi.

Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz.U. 1964 nr 16 poz. 93).

Art. 152. Właściciele gruntów sąsiadujących obowiązani są do współdziałania przy rozgraniczeniu gruntów oraz przy utrzymywaniu stałych znaków granicznych; koszty rozgraniczenia oraz koszty urządzenia i utrzymywania stałych znaków granicznych ponoszą po połowie.

Art. 153. Jeżeli granice gruntów stały się sporne, a stanu prawnego nie można stwierdzić, ustala się granice według ostatniego spokojnego stanu posiadania. Gdyby również takiego stanu nie można było stwierdzić, a postępowanie rozgraniczeniowe nie doprowadziło do ugody między interesowanymi, **sąd ustali** granice z uwzględnieniem wszelkich okoliczności; może przy tym przyznać jednemu z właścicieli odpowiednią dopłatę pieniężną.

Art. 154. § 1. Domniemywa się, że mury, płoty, miedze, rowy i inne urządzenia podobne, znajdujące się na granicy gruntów sąsiadujących, służą do wspólnego użytku sąsiadów. To samo dotyczy drzew i krzewów na granicy.

§ 2. Korzystający z wymienionych urządzeń obowiązani są ponosić wspólnie koszty ich utrzymania.

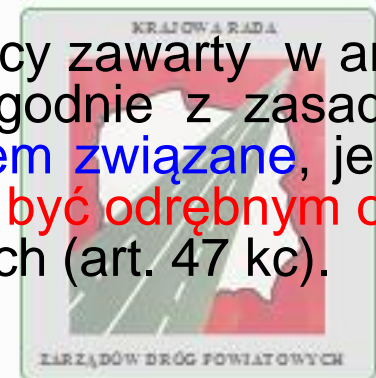
UCHWAŁA

składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 26 maja 2006 r. sygn. akt II CZP 19106.

Artykuł 73 ustawy - przepisy wprowadzające ustawy reformujące administrację publiczną (Dz. U. Nr 133 poz. 872 ze zm., zwanej dalej ustawą) stanowi uzupełnienie wprowadzonego w życie z dniem 1 stycznia 1999 r. art. 2a ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych.

Statuuje on zasadę, której nie było w systemie prawa, że **drogi** te stanowią **własność publiczną**. Jeżeli zatem od dnia 1 stycznia 1999 r. **właścicielem dróg publicznych**, a więc i nieruchomości, na których są one położone **może być jedynie gmina** lub Skarb Państwa to unormowaniem tym **odebrano** **mocy prawa własność nieruchomości** **wszystkim innym podmiotom**.

W ten sposób zrealizowano postulat ustawodawcy zawarty w art. 2a ustawy o drogach publicznych. Taka **droga**, zgodnie z zasadą *superficies solo cedit* jako **urządzenie trwale z gruntem związane**, jest częścią składową gruntu (art. 48 k c) **nie może** zatem **być odrębnym od gruntu przedmiotem własności** innych praw rzeczowych (art. 47 kc).

Uchwała SN.

Celem omawianego unormowania było **generalne uregulowanie zastanych, powstałych w przeszłości stanów faktycznych** dotyczących terenów zajętych w okresie ostatnich kilkudziesięciu lat pod drogi publiczne. Innymi słowy funkcją tą jest uporządkowanie stosunków własnościowych w tym przedmiocie z gwarancją zadośćuczynienia interesom właścicieli za odjęcie im prawa własności.

Nie jest to jednak równoznaczne z tezą, że przewidziane w art. 73 ustawy odszkodowanie **zamyka kwestię roszczeń** między właścicielem a podmiotem publicznym. Uporządkowanie dotyczy bowiem stosunku rzeczowego (prawa własności) nie oznacza więc wygaśnięcia innych praw podmiotowych które także ulegają w zasadzie przedawnieniu i prekluzji, jeżeli nie są dochodzone w określonym czasie.

Art. 73, a „zrid” – nie można wypłacić odszkodowania za grunty, które już stały się własnością powiatu.

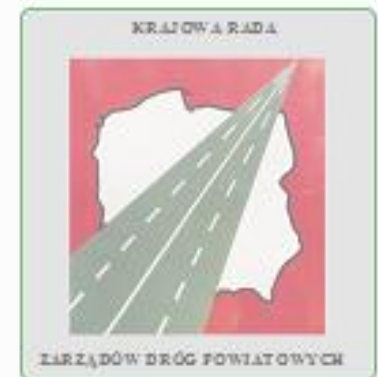
Obowiązki zarządu drogi.

USTAWA
z dnia 13 września 1996 r.
o utrzymaniu czystości i
porządku w gminach
(Dz.U. 1996 Nr 132 poz. 622)

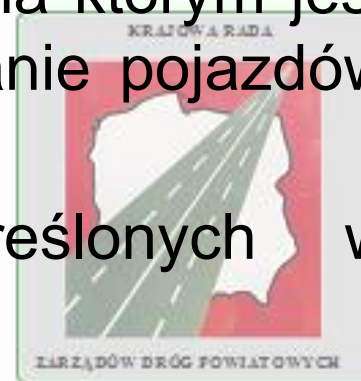
Zadania gminy.

3a) utrzymują **czystość i porządek na przystankach komunikacyjnych**, których właścicielem lub zarządzającym jest gmina oraz które są położone na jej obszarze przy drogach publicznych **bez względu na kategorię tych dróg;**

Obowiązki właścicieli nieruchomości (Art. 5. ust. 1.)

- 4) uprzątnięcie błota, śniegu, lodu i innych zanieczyszczeń z chodników położonych wzdłuż nieruchomości, przy czym **za taki chodnik uznaje się wydzieloną część drogi publicznej służącą dla ruchu pieszego położoną bezpośrednio przy granicy nieruchomości**; właściciel nieruchomości nie jest obowiązany do uprzątnięcia chodnika, na którym jest dopuszczony płatny postój lub parkowanie pojazdów samochodowych;
- 5) realizację innych obowiązków określonych w regulaminie.

Obowiązki zarządu drogi.

Art.5.

4. Obowiązki utrzymania czystości i porządku na drogach publicznych należą do zarządu drogi. Do obowiązków zarządu drogi należy także:

- 1) zbieranie i pozbywanie się odpadów zgromadzonych w urządzeniach do tego przeznaczonych i utrzymanie tych urządzeń w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym;

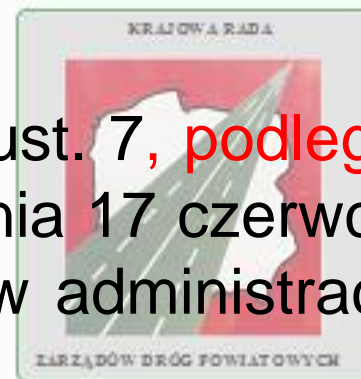
Obowiązki zarządu drogi.

- 2) **pozbycie się** błota, śniegu, lodu i innych zanieczyszczeń uprzątniętych **z chodników** przez właścicieli nieruchomości przyległych do drogi publicznej;
- 3) **uprzątnięcie i pozbycie się** błota, śniegu, lodu i innych zanieczyszczeń z chodników, jeżeli **zarząd drogi pobiera opłaty** z tytułu postoju lub parkowania pojazdów samochodowych na takim chodniku.

Obowiązki gminy.

6. Nadzór nad realizacją obowiązków określonych w ust. 1–4 sprawuje wójt, burmistrz lub prezydent miasta.
7. W przypadku stwierdzenia **niewykonania obowiązków**, o których mowa w ust. 1–4, **wójt (burmistrz, prezydent miasta) wydaje decyzję nakazującą** wykonanie obowiązku.
8. Ust. 7 nie dotyczy obowiązków, o których mowa w ust. 1 pkt 3–3b.
9. **Wykonywanie decyzji**, o której mowa w ust. 7, **podlega egzekucji** w trybie przepisów ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz.U. z 2005 r. Nr 229, poz. 1954).

USTAWA z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. z 1964 r. Nr 16 , poz. 93).

Art. 46. § 1. *Nieruchomościami są części powierzchni ziemskiej stanowiące odrębny przedmiot własności (grunty), jak również budynki trwale z gruntem związane lub części takich budynków, jeżeli na mocy przepisów szczególnych stanowią odrębny od gruntu przedmiot własności.*

Opracowanie:

Adam Czerwiński

Powiatowy Zarząd Dróg w Nowym Sączu

